

І.В. Олійник

БІОЛОГІЯ

Зошит
для лабораторних робіт
та оперативного тематичного тестового
контролю знань
8 клас

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

УДК 58(076.1)
ББК 28.5я72
О-53

Олійник І.В.

О-53 Біологія: Зошит для лабораторних робіт та оперативного тематичного тестового контролю знань: 8 кл. / І.В. Олійник. — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2012. — 112 с.

ISBN 978-966-10-2556-0

Пропоноване видання містить лабораторні роботи, передбачені чинною навчальною програмою Міністерства освіти і науки України з біології для учнів 8-го класу, а також тестові завдання різного рівня складності для оперативного контролю знань.

Мета посібника — залучити учнів до активного самостійного навчання та узагальнення вивченого матеріалу.

Для учнів загальноосвітніх навчальних закладів, учителів біології, студентів вищих педагогічних закладів.

**УДК 58(076.1)
ББК 28.5я72**

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва*

ISBN 978-966-10-2556-0

© Навчальна книга — Богдан, 2012

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 1

Тема. Вивчення особливостей тваринних клітин та тканин.

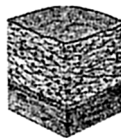
Мета: вивчити особливості будови тваринних клітин; з'ясувати характерні особливості різних типів тканин залежно від функцій, які вони виконують.

Обладнання: мікроскоп, набір готових постійних мікропрепаратів клітин тварин та рослин, підручник, таблиці: «Рослинна клітина», «Тваринна клітина».

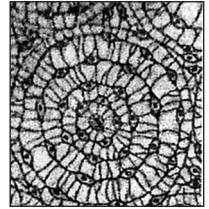
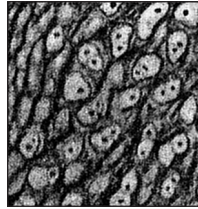
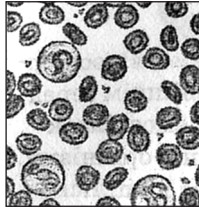
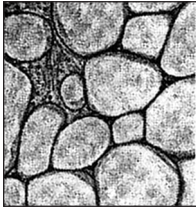
Хід роботи

1. Приготуйте мікроскоп до роботи. Розгляньте постійний мікропрепарат листка елодеї під мікроскопом. Зверніть увагу на особливості будови клітин.
2. Замалуйте одну клітину листка елодеї та позначте органели клітини.
3. Розгляньте під мікроскопом постійний мікропрепарат яйцеклітини ссавця. Замалуйте яйцеклітину, підпишіть органели.
4. Розгляньте під мікроскопом мікропрепарати епітеліальної тканини. Зверніть увагу на особливості її будови: форму клітин, їхнє розташування у тканині, наявність міжклітинної речовини. Використовуючи малюнки у підручнику, підпишіть назви видів епітелію.

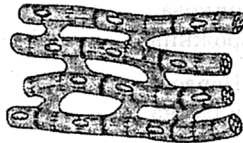
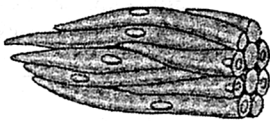

5. Розгляньте мікропрепарати сполучної тканини, порівняйте їх із малюнками у підручнику. Що характерно для сполучної тканини? Зверніть увагу на розташування міжклітинної речовини у тканині. Підпишіть назви видів сполучної тканини.

6. Порівняйте запропоновані мікропрепарати м'язової тканини із зображеннями на малюнку у підручнику Зверніть увагу на особливості будови. Чим відрізняється м'язова тканина від епітеліальної і сполучної? Використовуючи малюнки у підручнику, підпишіть назви видів м'язової тканини.

7. Розгляньте мікропрепарат нервової тканини, порівняйте побачене з малюнком у підручнику. Які особливості нервової тканини? Замалюйте схему нейрона, підпишіть його частини.

8. Сформулюйте висновки, відповівши на запитання.

- 1) У чому подібність будови клітин рослинних і тваринних організмів? Чим пояснити відмінності?
- 2) Що спільне у будові тканин тварин? У чому полягають відмінності у будові тваринних тканин? Чим вони обумовлені?
- 3) Які тканини рослин і тварин подібні між собою за виконуваними функціями?

II ВАРІАНТ

I. Завдання з вибором однієї правильної відповіді.

1. Вкажіть тип центральної нервової системи хордових:

- А) надглотковий і підглотковий ганглії та черевний нервовий ланцюжок;
Б) нервовий вузол та нервові стовбури;
В) нервова трубка з порожниною всередині;
Г) навкологлоткове нервове кільце і нервові стовбури.

А Б В Г

2. Вкажіть тип живлення, характерний для ланцетника:

- А) живиться, зішкрібуючи водорості та мікроорганізму з субстрату;
Б) захоплює щупальцями дрібних безхребетних;
В) відфільтровує дрібні організми;
Г) присмоктується до жертви передротовою лійкою і висмоктує її вміст.

А Б В Г

3. Вкажіть, чим представлені органи виділення ланцетника:

- А) тулубовими нирками; Б) нефридіями;
В) протонефридіями; Г) мальпігієвими суднами.

А Б В Г

4. Зазначте відділ травної системи хрящових риб, у якому міститься спіральний клапан:

- А) стравохід; Б) шлунок;
В) тонкий кишечник; Г) товстий кишечник.

А Б В Г

5. Вкажіть функцію бічної лінії риб:

- А) захищає від нападу хижаків;
Б) є органом хімічного чуття;
В) сприймає рух води та течію;
Г) тут розміщені вивідні протоки статевих залоз.

А Б В Г

6. Вкажіть судини, по яких збагачена киснем кров надходить до голови риб:

- А) черевна аорта; Б) спинна аорта;
В) сонні артерії; Г) вени.

А Б В Г

7. Вкажіть відділ центральної нервової системи, який у хрящових риб розвинений краще, ніж у кісткових:

- А) передній мозок; Б) середній мозок;
В) довгастий мозок; Г) мозочок.

А Б В Г

IV. Завдання на встановлення послідовності.

19. Розмістіть періоди палеозойської ери по порядку, починаючи з найдавнішого:

- А) пермський;
- Б) силурійський;
- В) кембрійський;
- Г) кам'яновугільний.

	А	Б	В	Г
1	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐

20. Вкажіть послідовність подій у ході еволюції життя на землі від найдавніших до сучасних:

- А) поява безхребетних і перших хордових;
- Б) поява фотосинтезуючих бактерій;
- В) поширення на суші вищих спорових рослин;
- Г) вихід рослин на сушу.

	А	Б	В	Г
1	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐

V. Завдання відкритого типу.

21. Що таке фотоперіодизм і як він виявляється у тварин?

22. Наведіть приклади пристосувань тварин до сезонного ритму зовнішніх умов.

ЗМІСТ

Лабораторна робота № 1	3
Лабораторна робота № 2	5
Лабораторна робота № 3	7
Лабораторна робота № 4	8
Лабораторна робота № 5	10
Лабораторна робота № 6	12
Лабораторна робота № 7	14
Лабораторна робота № 8	16
Лабораторна робота № 9	18
Лабораторна робота № 10	21
Лабораторна робота № 11.....	22
Лабораторна робота № 12	23
Лабораторна робота № 13	25
Лабораторна робота № 14.....	27

ТЕСТ-КОНТРОЛЬ

Вступ. Будова і життєдіяльність тварин. I варіант	30
II варіант.....	35
Найпростіші. Губки. Кишковопорожнинні. I варіант.....	39
II варіант.....	43
Черви. I варіант	47
II варіант.....	51
Членистоногі. I варіант	55
II варіант.....	59
Молюски. I варіант	63
II варіант.....	67
Безчерепні. Риби. I варіант.....	71
II варіант.....	75
Земноводні. Плазуни. I варіант	79
II варіант.....	83
Птахи. I варіант.....	87
II варіант.....	91
Ссавці. I варіант	95
II варіант.....	99
Організми і середовище життя. I варіант.....	103
II варіант.....	107

Навчальне видання

Олійник Іванна Володимирівна

БІОЛОГІЯ

Зошит для лабораторних робіт
та оперативного тематичного тестового контролю знань
8 клас

Головний редактор *Богдан Будний*
Редактор *Антоніна Павліченко*
Обкладинка *Володимира Басалиги*
Комп'ютерна верстка *Івана Бліща*
Технічний редактор *Оксана Чучук*

Підписано до друку 13.06.2012. Формат 70х84/16. Папір офсетний.
Гарнітура Times. Умовн. друк. арк. 7,63. Умовн. фарбо-відб. 7,63.

Видавництво «Навчальна книга — Богдан»
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців
ДК №370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга — Богдан, просп. С. Бандери, 34 а, м.Тернопіль, 46002
Навчальна книга — Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 43-00-46; 25-18-09
OFFICE@BOHDAN-BOOKS.COM
WWW.BOHDAN-BOOKS.COM

ISBN 978-966-10-2556-0

